PER A UNA VIDA DIGNA

SALARI MÍNIM 1200€ PER 30H

REGULACIÓ DEL LLOGUER A UN MÀXIM DEL 10% SALARI

UNA BANCA PÚBLICA

AIGUA, LLUM, GAS I TELECOMUNICACIONS PÚBLICS I A PREUS SOCIALS

SERVEIS PÚBLICS BÀSICS AL 100% GARANTITS

SENSE PRIVATITZACIONS NI REPAGAMENTS

és de mínims PER A UNA VIDA DIGNA

endavant

organització socialista d'alliberament nacional

La classe treballadora dels Països Catalans: sortir de la crisi per entrar en la precarietat.

Ja fa més de deu anys de l'inici de la crisi. Han passat les hipoteques subprime, les pujades i baixades de la prima de risc, els rescats bancaris, les retallades en serveis públics i les reformes laborals. Però per damunt de la classe treballadora ha passat tota una maquinària que ha aprimat els nostres minsos drets, que ha empitjorat les nostres condicions de vida i ens ha deixat un horitzó de precarietat laboral, mentre se'ns venien falses imatges d'emprenedoria i oportunitats a l'estranger.

Els polítics, els mitjans de comunicació, les tertúlies i els «experts» ens insistien diàriament amb el discurs que havíem viscut per damunt de les nostres possibilitats i que per superar la crisi calia que tota la població s'estrenyés el cinturó, fos pacient i esperés que passés el mal tràngol. I hi afegien que tota crisi és una oportunitat.

«Mentre les nostres condicions han empitjorat clarament, els beneficis empresarials no han deixat de créixer.»

Per contra, des de l'anticapitalisme assenyalàvem que repartir les culpes de la crisi a tothom per justificar l'austeritat era una tàctica per fer que el gran capital continués obtenint beneficis mentre els treballadors i les treballadores vèiem com baixaven els sous i augmentaven les retallades.

La situació actual en la qual vivim les classes populars ens dóna la raó: mentre les nostres condicions han empitjorat clarament, els beneficis empresarials no han deixat de créixer. Diuen que la crisi ha passat, però les retallades, la precarietat i els sous de misèria que deien que eren transitoris s'han quedat com a part de la nostra vida quotidiana.

Durant la darrera dècada, les diferències econòmiques entre la classe treballadora i les classes dominants s'han incrementat. Des del primer trimestre del 2012, la productivitat per hora treballada ha crescut deu vegades més que el salari mitjà. A part del minso sou mínim interprofessional, de 900 euros des d'inici d'any, però d'entre 600 i 735 euros en el període 2008-2018, les treballadores hem perdut molta capacitat d'exigir millores salarials i de condicions laborals amb la darrera reforma laboral. Així, la productivitat empresarial s'ha multiplicat aprofitant-se d'aquestes condicions. La remuneració de les treballadores no ha recuperat encara els nivells del 2000, això ha portat molts treballadors i treballadores a acceptar aquestes condicions precàries. Davant la por creada pels índexs d'atur tan elevats, els treballadors i les treballadores hem acceptat unes condicions inferiors, no només en qüestions salarials, sinó també en horaris, descansos i hores extres, i hem arribat a renunciar a drets reconeguts en convenis col·lectius, contractes laborals i en l'estatut del treballador.

Tota aquesta situació es fa molt més evident quan ho analitzem afegint-hi la perspectiva de gènere: l'escletxa salarial és el gran lucre dels empresaris. Als Països Catalans, les dones cobrem cada any entre 4.800 i 7.000 euros menys que els homes. El 25% de les dones assalariades cobrem a l'any un salari inferior a 11.792 euros bruts, cosa que situa la nostra mensualitat en 842,5 euros mensuals.

Dones i joves paguem la factura. El sou anual d'una treballadora de 26 anys avui és un 33% inferior al del 2008. El 72% dels contractes a temps parcial els tenim les dones. I, dels contractes de jornada completa, les dones només en tenim el 41%. Prop d'un 20% de les dones (enfront del 2,74% dels homes) responem que tenim un contracte parcial perquè tenim obligacions familiars o ens hem d'encarregar dels infants, de malalts o de persones d'edat avançada. El capitalisme empresarial s'aprofita de l'opressió patriarcal per lucrar-se sense frens ni límits de les pitjors condicions a les quals hem estat sotmeses les dones treballadores històricament, reprodueix aquesta diferenciació de gènere dins el conjunt de les treballadores i violenta les nostres vides.

«El 72% dels contractes a temps parcial els tenim les dones»

Mentre les nostres condicions de vida empitjoren, els beneficis de les companyies a l'estat espanyol van créixer el 2016 un 200% respecte a l'any anterior, però els salaris segueixen estancats des del 2012. Aquest 2018, la disparitat ha estat encara més visible: l'1% més ric s'ha quedat amb el 40% de tota la riquesa creada, mentre el 50% més pobre amb prou feines s'ha repartit el 7%. Des del 2010, a l'estat espanyol, com a la resta del món, hi ha un nou multimilionari cada dos dies: la riquesa de l'elit econòmica transnacional ha crescut a un ritme d'un 13% anual. Això no és un ascensor social o el somni americà on qualsevol pot fer-se milionari, és l'assegurança que els poderosos conserven tots els privilegis i cada vegada en volen més i més.

Els minsos serveis públics, en canvi se sostenen gràcies als impostos que paga la classe treballadora: el 83% de la recaptació fiscal el 2016 va provenir de l'IVA, l'IRPF i altres impostos, mentre que l'Impost de Societats va aportar el 12% del total (un 10% menys que el 2007). Des del 2009, els serveis sanitaris de caràcter públic han patit retallades d'entre 15.000 i 21.000 milions d'euros anuals.

«L'impost de societats només va aportar el 12%»

Fem números

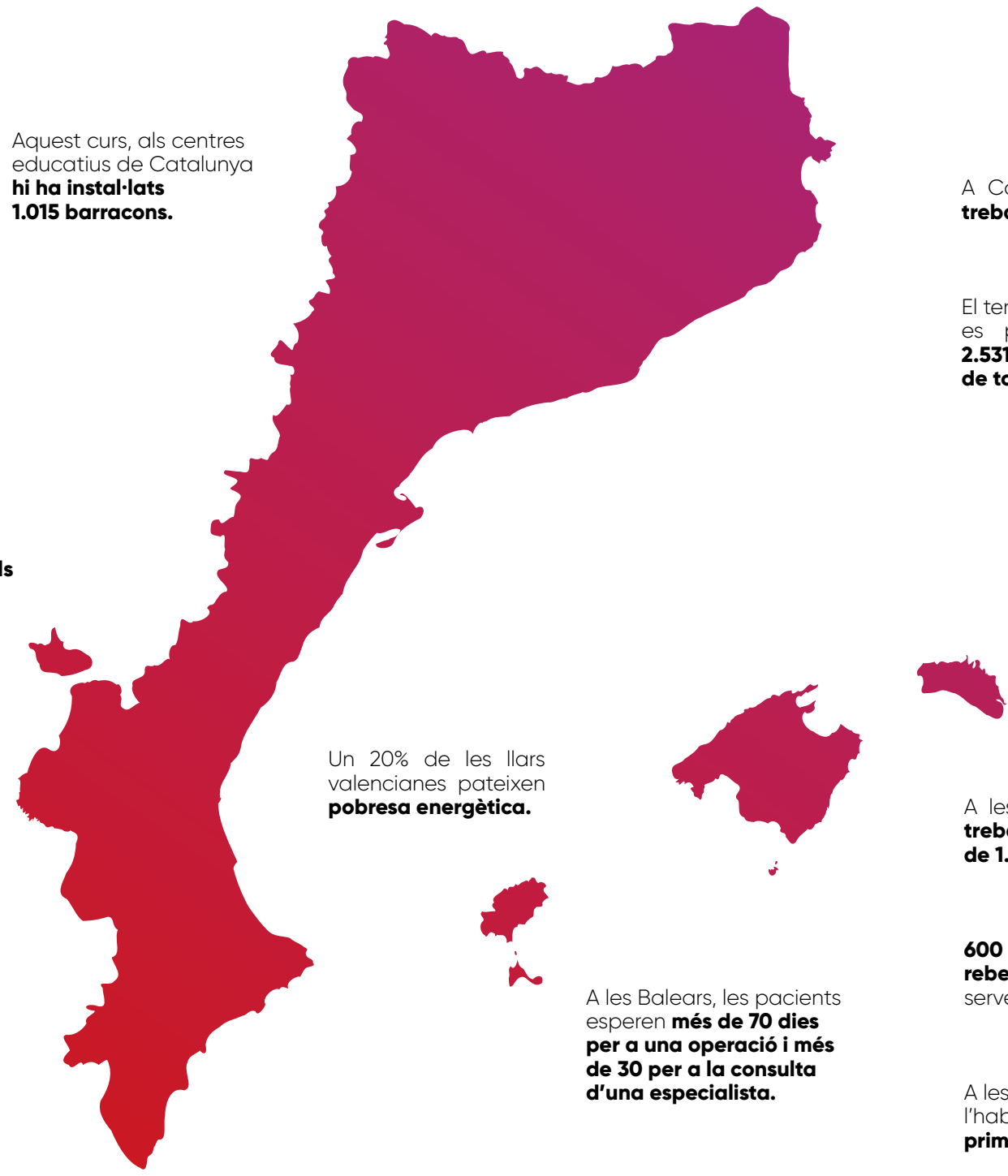

Aquest curs, als centres educatius de Catalunya **hi ha instal·lats 1.015 barracons.**

A Catalunya hi ha **400.000 treballadores pobres.**

El tercer trimestre de 2018, es produïren a Catalunya **2.531 desnonaments, el 22% de tot l'estat.**

Al País Valencià, el **40% de les treballadores temporals són pobres.**

Durant el 2017, **el lloguer va pujar un 15,9%** al País Valencià.

El 30,4% de la despesa sanitària valenciana **recau en el sector privat.**

Un 20% de les llars valencianes pateixen **pobresa energètica.**

A les Balears, el **39% de les treballadores cobren menys de 1.000 euros al mes.**

600 llars a les Balears reben ajudes per pagar serveis bàsics.

A les Balears, les pacients esperen **més de 70 dies per a una operació i més de 30 per a la consulta d'una especialista.**

A les Balears, el preu de l'habitatge **ha pujat un 6% el primer trimestre de 2019.**

La banca espanyola va **guanyar 8.600 milions d'euros el primer semestre de 2018.**

Caixa Banc vol **acomiadar més de 2.000 treballadores el 2019.**

L'energia **pujarà entre un 2% i un 5%** enguany.

Progrés...
bla,bla,bla,bla,bla,...
Benestar...
bla,bla,bla,bla,bla,...

Quan engeguem la tele o la ràdio i hi parla un polític progressista, el més normal és que sentim tot de paraules boniques, però que en realitat no volen dir res si no van acompanyades d'accions reals.

I, quan passen a l'acció, veiem que entre tot allò que diuen i allò que realment fan hi ha molta distància. Hem vist presidents omplir-se la boca del dret a l'habitatge i, l'endemà, enviar la policia a executar desnonaments. Hem sentit consellers parlar d'igualtat d'oportunitats per a tothom i, tot seguit, continuar afavorint les escoles concertades. Per no parlar del fet que la majoria de polítics que gestionen la sanitat pública són membres d'una mútua privada. O de les dones polítiques que resolen la seva doble explotació carregant la feina a l'esquena d'una treballadora migrada a canvi d'un salari de misèria.

Si fóssim en una tertúlia, ara saltaria el tertulià d'ordre a dir que tot això és simplificar. Però les persones que no vivim en bombolles de benestar sabem la realitat de tot plegat perquè hem vist com desnonaven veïnat del barri. Hem fet cua als ambulatoris i hem vist infermeres treballant per damunt de les seves possibilitats per intentar apedaçar les retallades. Coneixem veïnes que treballen sense contracte per 4 euros l'hora a casa de famílies riques. Sabem d'aquell amic del nostre fill que, tot i les bones notes de batxillerat, va decidir no anar a la universitat perquè a casa seva no arribaven a final de mes. No són simplificacions ni tòpics, és la tossuda realitat.

Per això no ens creiem les paraules boniques dels polítics hipòcrites. Volem fets, i fets concrets. Sabem que, perquè la majoria hi guanyi, la minoria que talla el bacallà ha de perdre-hi. Això és el que volem exigir amb les mesures de mínims per a una vida digna. Necessitem construir entre tots i totes un programa de reivindicacions per a la millora de les condicions de vida de la classe treballadora i fer girar l'agenda de política social al voltant d'aquestes reivindicacions. I, sobretot, necessitem organitzar-nos per poder guanyar aquestes reivindicacions.

> «Perquè la majoria hi guanyi, la minoria que talla el bacallà ha de perdre-hi»

Els canvis no cauen del cel

La jornada laboral de 8 hores no va venir gràcies als diputats de les Corts, sinó a una vaga general indefinida. L'abolició del servei militar només va ser possible després que milers de joves es declaressin insubmisos. Els atacs contra l'ensenyament en català a Mallorca només es van aturar amb la mobilització més massiva de la història de l'illa. Un referèndum d'autodeterminació a Catalunya només va ser possible per l'autoorganització de centenars de milers de persones.

Només són quatre exemples, però ens mostren que els canvis en profunditat neixen i s'organitzen fora de les institucions. En aquestes pàgines hem presentat unes reivindicacions que són de mínims perquè la classe treballadora puguem tenir una vida digna. Per passar del paper a la realitat cal organitzar-se. A pràcticament totes les comarques dels Països Catalans hi ha espais, col·lectius i plataformes lluitant per reivindicacions socials.

Organitzar-se és de mínims si volem canviar les coses!

#ÉSDEMÍNIMS

ENDAVANT.ORG

UN PROGRAMA PER A UNA VIDA DIGNA. ÉS DE MÍNIMS!

és de mínims
PER A UNA VIDA DIGNA

endavant
organització socialista d'alliberament nacional

La banca sempre guanya. Perquè hi guanyi el poble, la banca ha de ser del poble.

Entre el 2009 i el 2014 ens van robar un patrimoni social molt important. Les caixes d'estalvi eren entitats que legalment pertanyien a la societat a través d'entitats socials i de la participació de treballadors i usuaris en els seus òrgans de govern. Malgrat la seva nefasta gestió i el fet d'actuar habitualment al servei dels interessos capitalistes, la propietat era social. El patrimoni d'aquestes caixes es va crear amb els estalvis de les classes populars, que n'eren els principals usuaris. I a través de les lleis i de decrets de *bancarització,* tot aquest capital social es va privatitzar i va anar a parar en mans de pocs bancs.

«Entre el 2009 i el 2014, ens van robar el patrimoni social de les caixes d'estalvi per regalar-lo als bancs»

El govern espanyol va donar 65.000 milions d'euros per al rescat bancari. Aquests diners van servir per sanejar les caixes d'estalvi just abans de regalar-les als bancs. Són diners dels treballadors i les treballadores que també han acabat en mans de la banca. D'aquests, 40.000 ja sabem que no seran retornats.

Ara mateix, quatre bancs controlen el 70% del negoci bancari a Catalunya, el País Valencià i les Illes Balears. Entre gener i setembre del 2018, aquests quatre bancs van guanyar 13.228 milions d'euros, gairebé tot el pressupost anual de sanitat de les autonomies dels Països Catalans.

Segurament deus haver escoltat molts gurus de l'economia de mercat, líders polítics o presentadors i tertulians que diuen que els actuals bancs són elements fonamentals per al bon funcionament de l'economia, i que justifiquen que entre tots els regaléssim milers de milions i els féssim lleis a mida perquè poguessin continuar augmentant els seus beneficis privats.

T'ho deuen estar dient des d'un mitjà de comunicació que és propietat d'un banc, o a qui el banc garanteix una línia de crèdit que no garantiria a altres persones. O des d'un mitjà de comunicació públic, als òrgans de govern del qual hi ha partits polítics que deuen als bancs una quantitat de diners que saben que mai no podran tornar. O des d'un programa radiofònic patrocinat per un banc. O des d'una càtedra o centre d'estudis finançat per un banc.

Capgirar el model bancari

En els darrers anys hem vist com la banca s'ha dedicat, principalment, a injectar diners en l'economia especulativa en detriment de l'economia productiva i a crear productes financers cada vegada més complexos, de manera que s'ha arribat directament a l'estafa i s'ha beneficiat només als més poderosos.

Hem pogut veure com des de les institucions de la Unió Europea, especialment des del Banc Central Europeu, no s'ha tingut capacitat, o voluntat, per regular els mercats financers. I les polítiques financeres que suposadament havien d'ajudar i rescatar famílies i empreses, i oferir liquiditat als estats, només han servit per a l'obtenció de més recursos per a la banca privada. A més, cal recordar que el BCE no està controlat per cap institució pública i que el seu únic objectiu és mantenir la inflació a la zona euro per sota del 2%. La crisi financera ha demostrat que, sense una banca pública potent, el mercat financer queda totalment en mans d'unes entitats privades que tenen com a únic objectiu l'augment dels seus beneficis a curt termini i a qualsevol preu.

La banca ha de tenir una funció social: finançar els serveis públics que garanteixin una vida digna i participar en la transformació socioeconòmica cap a un model sostenible ecològicament i de repartiment de la riquesa. És a dir, amb els diners de la gent ha de finançar coses que beneficiïn a la gent.

«Entre el gener i el setembre del 2018, els quatre grans bancs van guanyar 13.228 milions d'euros»

Ens cal una banca pública, i es podria crear des d'ara mateix. Amb què es podria crear?

- *Amb els instituts públics de finances del País Valencià i Catalunya.*
- *Amb el retorn de la part proporcional dels 40.000 milions d'euros del rescat bancari.*
- *Amb la recuperació de tot el patrimoni social de les caixes d'estalvi que es va regalar als bancs.*
- *Amb la recuperació com a propietat pública de tots els actius als Països Catalans de Bankia, controlada en més d'un 60% pel FROB.*

També ens cal una legislació que beneficiï la banca cooperativa per damunt de la banca privada.

No, el que paguem per l'habitatge no és normal. Ni just. Ni l'única opció possible.

Marxar de casa els pares o del pis compartit per iniciar una nova etapa de vida independent o en parella es pot convertir en una quimera per culpa dels preus de compra o de lloguer. Viure de lloguer amb un contracte de tres anys que saps que t'apujaran per damunt del que pots pagar es pot convertir en un malson en forma de compte enrere, recerca d'un altre habitatge, necessitat de canviar de població o d'acabar vivint en un habitatge en males condicions.

Tenir habitatge digne a un preu digne s'està convertint en molts llocs dels Països Catalans en una missió impossible. L'augment del preu de venda o de lloguer dels habitatges contrasta amb els salaris baixíssims i la precarietat laboral.

El retorn de la bombolla immobiliària

Per molta propaganda que ens van fer dient-nos que «havíem après dels errors passats», la bombolla immobiliària es torna a inflar per tal que els de dalt continuïn enriquint-se a costa de la classe treballadora. L'augment del preu de compra dels habitatges ja torna a créixer al mateix ritme que fa quinze anys.

«A l'estat espanyol, el 2017 els lloguers van pujar 12 vegades més que els sous»

Les dades parlen per si soles: en el conjunt de l'estat, el preu de compra d'un habitatge es va encarir un 5,8% en el darrer any. Als Països Catalans, i especialment a les grans ciutats, aquest encariment encara és més accentuat. A València, els preus han pujat un 17%; a Tarragona, un 15%, mentre que a Alacant, Lleida o Barcelona la pujada ha estat superior al 10%. A les zones turístiques, el boom també es nota amb força: a Sóller, els preus dels pisos han augmentat un 21% el darrer any.

«L'augment del preu de compra dels habitatges ja torna a créixer al mateix ritme que fa quinze anys»

Destinar la meitat del sou a pagar el lloguer

L'augment del preu de compra dels habitatges també s'ha traslladat als preus del lloguer. La desregulació dels contractes de lloguer a favor del propietari i la limitació mínima de la durada a 3 anys no es va fer per donar seguretat als petits propietaris, sinó per donar beneficis als grans propietaris i facilitar les operacions de compravenda d'edificis sencers.

A Barcelona, des del 2013 el preu del lloguer ha augmentat gairebé un 50%. A Catalunya, els llogaters ja dediquen de mitjana la meitat del seu salari per pagar-lo (llum, aigua i calefacció a banda). Al País Valencià, només en el darrer any els lloguers han augmentat gairebé un 10%.

Hi ha dues dades que resumeixen la situació. A l'estat espanyol, el 2017 els lloguers van pujar 12 vegades més que els sous, i, de tots els membres de l'OCDE, era l'estat en què els seus habitants dedicaven una part més gran del sou a pagar el lloguer.

Qui no pugui pagar, al carrer!

Diàriament, moltes famílies són expulsades a la força de casa seva perquè no poden continuar pagant la hipoteca ni fer front als augments del lloguer. Moltes d'aquestes famílies no tenen cap alternativa de lloc on anar a viure.

A Catalunya, entre l'octubre i el desembre del 2018 es van registrar 2.531 desnonaments. En tres mesos, centenars de famílies van ser expulsades de casa seva. Al País Valencià, el 2018 hi va haver més desnonaments que l'any anterior, a causa de l'impagament del lloguer.

La lluita contra els desnonaments ha tingut com a resposta popular l'autoorganització dels afectats en diferents plataformes com la PAH, els Sindicats de Llogaters o les Oficines i Grups d'Habitatge. Per contrarestar l'acció d'aquestes organitzacions, l'estat ha legalitzat els desnonaments en obert, és a dir, sense una data d'execució prefixada.

I qui s'enriqueix amb totes aquestes pujades?

L'any 2009, el govern Zapatero va legalitzar les Socimi. Són societats d'inversió que compren immobles per destinar-los al lloguer. El 2012, el govern Rajoy va decretar que les Socimi no paguessin cap tipus d'impost de societat i que només paguessin el 5% dels impostos de transmissió quan compressin un immoble. Un any després, el 2013, es reduïa el temps mínim de contractes de lloguer de cinc a tres anys.

L'estat ha destinat 65.000 milions d'euros dels nostres impostos a rescatar els bancs. Gairebé 50.000 milions han estat directament regalats. En comptes de cobrar una part d'aquests diners quedant-se els milers d'habitatges buits que són en mans de la banca, va permetre que aquests bancs venguessin els seus actius immobiliaris als fons voltors

«PSOE i PP van legalitzar unes societats d'inversió en pisos de lloguer que no paguen impostos»

i se'n quedessin els beneficis. Això ha provocat desnonaments i que més d'un milió d'habitatges restin buits, la meitat dels quals són al País Valencià. Malgrat el bombardeig diari de publicitat d'immobiliàries i bancs tractant l'habitatge com si fos un producte financer o una inversió més, per a la classe treballadora l'habitatge és simplement un espai necessari per viure. Però per al govern i per als rics és una oportunitat de negoci: avui dia, comprar un habitatge i posar-lo a lloguer genera una rendibilitat superior al 10%.

Per garantir el dret a un habitatge digne per a tothom haurem de perjudicar els beneficis que alguns fan amb aquest dret. És per això que creiem que:

- *Cal limitar el preu del lloguer a un 10% del salari dels inquilins.*
- *Cal expropiar els pisos buits en mans de la banca i dels fons voltors, i convertir-los en habitatge social.*

I, sobretot, hem de continuar organitzant-nos a les plataformes i organitzacions pel dret a l'habitatge, defensant el nostre veïnat i a nosaltres dels desnonaments, i lluitant contra la propaganda verinosa que vol convertir l'habitatge en una mercaderia més.

Salari mínim de 120
Regulació del llogu
Aigua, llum, gas i te
Serveis públics bàs
Una banca pública
#ÉSDEMÍN

00 euros per 30 h.

uer a un màxim del 10% del salari.

elecomunicacions públics i a preus socials.

sics 100% garantits, sense privatitzacions ni repagaments.

a.

PER A UNA VIDA DIGNA

NIMS

endavant

organització socialista d'alliberament nacional

Deixar de menjar per pagar les factures dels subministraments mentre aquestes grans empreses tenen beneficis milionaris?

Una llar paga en llum, aigua, gas i telecomunicacions al voltant de 150 euros mensuals. Un cost que és assumible si en aquesta llar hi entren dos sous estables, però que pot ser un problema quan en aquesta llar només hi entra un sou precari, una pensió mínima o un subsidi d'atur.

«Als Països Catalans tenim uns sous un 20% més baixos i paguem el gas un 23% més car que en el conjunt de la zona euro»

El preu que paguem per aquests serveis és just? Als Països Catalans, en una família amb dues persones treballant hi entren de mitjana 43.000 euros bruts l'any. Al conjunt de la zona euro, aquesta mitjana d'ingressos puja a 53.000 euros. En canvi, als Països Catalans paguem el gas un 23% més car que en el conjunt de la zona euro. Paguem l'internet més car de la zona euro. En electricitat paguem exactament el mateix que la mitjana de la zona euro, malgrat que els sous estiguin per sota d'aquesta mitjana.

L'any 2017, les quatre grans companyies de serveis bàsics (Endesa, Iberdrola, Naturgy i Telefónica) van guanyar, en conjunt, 7.327 milions d'euros, mil milions més del que es gasta la Generalitat en la sanitat de tots els valencians i valencianes en un any. Mentrestant, Florentino Pérez continua sense tornar la indemnització de 1.350 milions d'euros que va rebre com a indemnització pel magatzem Castor, i que el Tribunal Constitucional va declarar nul·la. Aquestes companyies compren els favors de l'estat a través de portes giratòries: no són només els exministres als seus consells d'administració o assessorament, sinó també centenars d'alts funcionaris en excedència que facturen elevats honoraris en aquestes corporacions.

«L'any 2017 Endesa, Iberdrola, Naturgy i Telefónica van guanyar, en conjunt, 7.327 milions d'euros»

Aquests preus, aquests beneficis i les portes giratòries esdevenen un insult al conjunt de la gent treballadora, quan gairebé un milió de valencians i valencianes pateix pobresa energètica. Una part important de les morts per incendis a la llar estan relacionades amb aquesta pobresa energètica. Les desgràcies provocades per espelmes, estufes de combustió i electricitat punxada no són culpa de la irresponsabilitat de les persones afectades, sinó de la pobresa energètica creada per ingressos baixos o inexistents, i costos alts de l'habitatge i dels subministraments bàsics. Com pot afrontar una pensionista que visqui sola la despesa d'un lloguer de 500 euros, d'uns subministraments bàsics de 150 euros i l'alimentació mensual amb una pensió mínima de 677,40 euros? Com pot afrontar una família a l'atur aquestes mateixes despeses amb les rendes d'inserció autonòmiques que se situen entre 500 i 600 euros?

Molt sovint es limiten els serveis bàsics a la llum, l'aigua i el gas. Però no tenir accés a internet a casa és una barrera per a la socialització d'infants i joves, i també per al seu èxit escolar. La fractura digital, a més, dificulta poder inserir-se en el mercat laboral. La connectivitat a internet i la telefonia mòbil no són cap luxe ni cap cosa de les quals puguem prescindir. Són un servei bàsic al qual tothom hauria de poder tenir accés, i que aquest accés no suposés haver de retallar en alimentació o calefacció. Quantes famílies prescindeixen de la calefacció i utilitzen mantes a l'hivern per evitar que els seus fills siguin els únics de la classe sense connexió a internet? Quantes famílies deixen d'esmorzar o de sopar per evitar que els tallin l'aigua o la llum?

«Com es pot afrontar un lloguer a 500 euros, subministraments bàsics a 150 euros i l'alimentació mensual amb una pensió mínima de 677,40 euros?»

Per poder viure una vida digna, per poder tenir una societat justa i per posar en marxa una transició ecològica que ja no pot esperar, necessitem garantir:

- *Que cap llar no es queda sense serveis bàsics. Hem d'erradicar la pobresa energètica i garantir uns preus dels serveis bàsics assequibles per a totes les persones.*
- *Uns serveis públics al marge de la lògica d'acumular beneficis de les grans empreses, i amb capacitat per poder limitar els interessos privats de les grans corporacions.*
- *Una planificació de serveis que es basi en l'interès social i en el benefici de la gent. Això vol dir posar l'equilibri territorial i la sostenibilitat ecològica per davant dels beneficis privats.*

Garantir això només és possible si l'aigua, la llum, el gas i les telecomunicacions passen a ser de propietat i gestió públiques.

Cobrar més i treballar menys no només és possible, sinó que és necessari i de justícia.

«El sou anual d'una treballadora de 26 anys avui és un 33% inferior al del 2008»

Ens diuen que tenir feina és la base per tenir una vida digna. Però 8 de cada 10 convenis col·lectius tenen categories que contemplen salaris inferiors als 1.000 euros. De fet, 663.375 persones als Països Catalans reben per la seva feina a jornada completa sous per sota dels 14.238 euros bruts l'any. I amb aquests ingressos —i ja no parlem de qui només té feina a temps parcial— és impossible tenir una vida digna.

Beneficis per a pocs

Els beneficis de les companyies a l'estat espanyol van créixer el 2016 un 200% respecte a l'any anterior, mentre que els salaris segueixen estancats des del 2012. Des del 2015, la majoria dels euros procedents del creixement econòmic van a parar a les carteres dels més rics, que s'han embutxacat quatre vegades més diners que la franja més pobra de la població. De fet, aquest 2018 aquesta disparitat és encara més visible: l'1% més ric es va quedar el 40% de tota la riquesa creada; el 50% més pobre, amb prou feines va poder repartir-se el 7% d'aquesta riquesa.

Els tertulians que ben d'hora al matí es dediquen a defensar el sistema des de les ràdios ens repeteixen sovint la cançoneta que els salaris i la productivitat van de la mà. Doncs bé, des del primer trimestre del 2012, la productivitat per hora treballada ha crescut deu vegades més que el salari mitjà. Els sous estan paralitzats, ja que les empreses han optat per guanyar competitivitat a còpia de pagar uns sous insuficients. Externalització dels serveis i feines precàries són moneda corrent. I som sobretot les dones i els joves els qui paguem la factura. Avui, el sou anual d'una treballadora de 26 anys és un 33% inferior al del 2008.

«En cent anys la productivitat s'ha multiplicat però la jornada laboral legal no s'ha reduït»

«Les dones cobrem entre un 16 i un 25% menys que els homes»

I les dones encara cobrem menys

Una de cada quatre dones que treballem cobrem un salari igual o inferior a 842,5 euros al mes. I és que les dones cobrem entre un 16 i un 25% menys que els homes. Als Països Catalans, les dones cobrem cada any entre 4.800 i 7.000 euros menys que els homes.

I no només cobrem menys. El 72% dels contractes a temps parcial els tenim les dones. I, dels contractes de jornada completa, només en tenim el 41%. A les enquestes, prop d'un 20% de les dones (enfront del 2,74% dels homes) responem que tenim un contracte parcial perquè tenim obligacions familiars o ens hem d'encarregar de la mainada, de malalts o de persones d'edat avançada.

Lluitar per guanyar

Enguany se celebra el centenari de la vaga de la Canadenca. Després de molts dies de vaga general, l'estat va acabar acceptant la jornada laboral de 8 hores. El centenari recorda dues coses importants: que els avenços en drets per a la classe treballadora només s'aconsegueixen als carrers i mitjançant la lluita, però també que fa cent anys que tenim la mateixa jornada laboral de 8 hores. Mentre que en un segle la productivitat s'ha multiplicat, els nostres drets continuen congelats.

El salari i la jornada laboral són elements clau de la lluita de la classe treballadora al llarg de la història. Tenim la mateixa jornada laboral des de fa cent anys i els sous estan pràcticament estancats des de fa una dècada, mentre el cost de la vida no para d'augmentar.

Si volem una vida digna, cal tornar a batallar per sous més alts i jornades més baixes. Exigim un salari digne, que ens permeti cobrir totes les nostres necessitats sense penúries econòmiques. Exigim una jornada laboral que ens permeti tenir temps per gaudir-lo, per no ser esclaves del rellotge, per redistribuir les tasques de cura a les nostres llars.

- *Un salari mínim de 1.200 euros permetria als treballadors i treballadores poder afrontar les necessitats bàsiques del cost de la vida.*
- *Una jornada laboral de 30 hores setmanals també fomentaria que moltes més dones poguéssim accedir a feines de jornada completa.*
- *I acabar amb la bretxa salarial és imprescindible per poder començar a parlar d'igualtat entre homes i dones.*

Mentre hi hagi sanitat i educació privada per a qui s'ho pugui pagar, la sanitat i l'educació pública estaran infrafinançades.

Tenir garantida l'atenció sanitària en cas de malaltia, una escolarització que intenti escurçar les diferències socials o l'assistència a persones dependents són mesures de mínims per poder aspirar a una vida digna.

Aquests serveis públics no són cap regal del govern ni són finançats a través de l'aportació desinteressada de la patronal. Els serveis públics els paguem la classe treballadora amb part del nostre treball. Si ens els retallen o ens els privatitzen, ens estan robant una part del nostre salari.

Perquè els serveis públics són també un nou camp per fer-hi negoci. Interessos financers i empresarials de tot tipus compten amb la complicitat dels governs per obtenir beneficis privats d'allò públic.

La crisi econòmica ha servit d'excusa per fer un pas endavant en aquesta privatització. Fins i tot ho van esculpir en l'article 135 de la constitució espanyola: el pagament del deute públic passa per davant de les despeses socials.

Des del 2009, els serveis sanitaris de caràcter públic als Països Catalans han patit retallades d'entre 15.000 i 21.000 milions d'euros. Per exemple, les Illes Balears van gastar el 2016 un 16,9% menys en despesa sanitària que el 2010; i Catalunya, un 11% menys.

La reducció dels pressupostos sanitaris ha comportat reducció de plantilles (sobretot a partir de no renovar contractes temporals), augment d'hores de feina, retallades salarials, tancament de llits i serveis, i augment de llistes d'espera, entre altres conseqüències negatives per a les treballadores i les persones usuàries.

Els pressupostos d'educació de Catalunya, el País Valencià i Illes Balears són el 2018 encara inferiors als de 2010. I una part d'aquests pressupostos està destinada a pagar l'escola concertada, un negoci privat subvencionat amb diners públics. De fet, la doble xarxa és una anomalia del nostre sistema educatiu i perpetua l'infrafinançament històric de l'ensenyament públic.

La privatització en l'àmbit universitari s'ha concretat en la retirada de finançament públic i en l'augment de les taxes de matrícula. El preu mitjà d'una matrícula universitària de grau a les Illes i al País Valencià supera de poc els 1.000 euros, mentre que a Catalunya és el doble de cara. Pel que fa als preus de màsters, pràcticament obligatoris per donar valor al grau, aquest cost es pot multiplicar entre quatre i cinc vegades. Això pràcticament ha retirat el caràcter de servei públic a la universitat, ja que segments importants de la població queden exclosos en no poder fer front a aquests costos en un sistema que, a més, dificulta enormement compaginar estudi i feina.

«El que importa és que per al ciutadà el servei sigui gratuït. Si el presta directament l'administració o ho fa una empresa privada pagada per l'administració, és absolutament igual».

Quantes vegades hem sentit aquestes paraules en boca de polítics progressistes? Doncs aquesta és una gran mentida. No és absolutament igual si qui presta el servei és una empresa privada o és l'administració directament.

Una empresa privada només pot oferir un servei públic a un cost menor que una administració i, a sobre, guanyar-hi diners, d'una manera: oferint un servei de menys qualitat. Treballadors mal pagats, menys treballadors per usuaris, serveis i equipaments de poca qualitat.

«Mentre tothom pugui anar gratuïtament a la sanitat pública, que alguna gent decideixi pagar-se una mútua privada no perjudica gens a la resta».

Això ho hem sentit dir moltes vegades a polítics de dretes i a «senyors» a qui fa angúnia barrejar-se amb la gent treballadora.

Aquest empitjorament dels serveis públics va de la mà de promocionar directament i indirecta la sanitat privada i l'ensenyament concertat. I és que deteriorant les condicions del sistema públic s'aconsegueix que les usuàries que s'ho poden permetre acabin optant per fer-se d'una mútua privada, davant la impotència que senten quan els fan esperar per ser visitades i operades. La contractació de mútues ha augmentat un 38% des de l'inici de les retallades.

Però això no és cap negoci privat que pagui estrictament qui el fa servir. L'informe de l'Instituto para el Desarrollo e Integración de la Sanidad (IDIS), la mateixa patronal sanitària privada, ens revela que la sanitat privada bàsicament viu dels diners que les diferents administracions públiques li aboquen. Vaja, que tinguem mútua o no en tinguem, paguem o no paguem per accedir a la sanitat privada, igualment acabem subvencionant-la, ja que els diferents governs autonòmics als Països Catalans drenen recursos públics via concerts, concessions administratives o pagament del mutualisme administratiu (cobertura sanitària dels funcionaris públics).

«Cada família ha de tenir el dret d'escollir quina educació vol per al seu fill, i les escoles concertades permeten que això pugui ser així»

La llibertat d'elecció d'escola és un dels grans fraus de la transició. Sota aquesta idea aparentment liberal s'hi amagava la voluntat de continuar perpetuant el poder que l'església catòlica exercia a través de la seva xarxa de centres educatius.

Sobre el paper, una escola concertada se sosté exclusivament amb fons públics, i cap família no està obligada a pagar cap quota extra. A la pràctica, tothom sap que això no és així, i es produeix un frau massiu conegut per a tothom i sobre el qual cap administració pública no actua.

La doble xarxa escolar públicoconcertada explota, d'una banda, la por de moltes famílies que una possible manca de recursos del sistema públic pugui afectar l'educació dels seus fills, i, de l'altra, el classisme d'una part de la societat que, amb l'excusa d'escollir projecte educatiu, el que fa és escollir la classe social amb qui es relacionaran els seus fills.

Per tenir una sanitat, una educació i una assistència social de qualitat és imprescindible aconseguir que aquests serveis es prestin només des de la titularitat pública. Si tothom, sense distinció de classe, ha d'anar als mateixos hospitals i escoles, l'interès de tothom serà que aquests hospitals i escoles siguin de qualitat.

Un primer pas per avançar cap a la xarxa única pública en sanitat i educació és acabar amb el finançament públic a la sanitat i l'ensenyament privats, i una gestió 100% pública dels serveis públics.

Així mateix, també cal abolir les barreres que impedeixen a determinats col·lectius fer servir alguns d'aquests serveis públics. En primer lloc, cal abolir els repagaments i les taxes abusives. En segon lloc, els serveis públics han de ser gratuïts i d'accés universal per a tothom que viu al nostre país, independentment de la seva situació administrativa.

A banda d'impulsar la campanya **«És de mínims»**, Endavant també participem en una altra campanya de l'Esquerra Independentista anomenada **«Feminisme per canviar-ho tot».**

Per què s'ha fet la campanya «Feminisme per canviar-ho tot»?

Perquè les dones treballadores volem viure vides dignes: sense ser esclaves a la feina i a casa, sense sostres de vidre que limitin allò que volem ser, amb les condicions materials de vida garantides, i poder decidir en llibertat fer una vida independent o fer-la en comú en peu d'igualtat.

Perquè necessitem que les reivindicacions de les dones treballadores no quedin invisibilitzades.

Perquè volem deixar clar que les reivindicacions feministes han de portar a canvis reals, palpables i materials en les condicions de vida de les dones.

Perquè hem de denunciar i fer front tant a la violència masclista com a la feminització de la pobresa.

Què és la feminització de la pobresa?

És el fet que les dones treballadores siguem més pobres pel sol fet de ser dones. Quatre dades ho expliquen clarament:

Les dones cobrem un 26% menys que els homes de mitjana.

Gairebé la meitat de les mares solteres, separades o divorciades estem en risc de pobresa.

Una de cada quatre dones que treballem tenim un contracte a temps parcial, i una de cada tres, tenim un contracte temporal.

Una de cada cinc dones amb feina assalariada cobrem menys de 800 euros al mes. En el cas dels homes, un de cada dotze.

Per què necessitem un programa feminista?

Volem concretar la indignació i els eslògans feministes a reivindicar l'aplicació d'un programa de mesures concretes que permetin fer un mur de contenció contra la feminització de la pobresa, la violència masclista i el retorn de la dona al seu rol tradicional. Sabem que aquest programa no és la solució definitiva, sinó el punt de partida. Guanyar aquestes reivindicacions és només el primer pas en el camí cap a l'abolició del capitalisme patriarcal.

1. Treballem totes, treballem menys.
Lluitem per uns salaris i pensions de 1.200 €, per la millora de les condicions de les treballadores de la llar, per combatre l'escletxa salarial i assolir la reducció i la compactació de la jornada laboral. També per l'ampliació i millora dels permisos per a la cura de les persones. Exigim la recuperació immediata dels articles en matèria laboral de la llei d'igualtat catalana suspesos pel Tribunal Constitucional.

2. Impugnar el deute per guanyar drets socials i millorar les condicions materials de vida de les persones, especialment de les dones.
Universalització i gestió pública dels serveis de cura, incloses la sanitat i l'educació, i ampliació de la llei de la dependència.

3. Expropiar els habitatges buits.
Apostem per la creació d'una xarxa d'habitatge públic, especialment per a les dones en risc de pobresa.

4. Per una educació i una salut 100% públiques i laiques, i amb perspectiva feminista.
Expulsem l'església catòlica de les escoles i de la sanitat.

5. Pels drets de totes, som antifeixistes.
Contra el racisme i l'atac al dret de la vida de totes, eliminem la llei d'estrangeria i tanquem els CIES. Sortim de la Unió Europea i de l'OTAN.

6. Dret al propi cos.
Avortament lliure, gratuït i segur, i sense límit d'edat, i prohibició de la utilització de ventres de lloguer. Eliminació de la cosificació de les dones.

7. Abordatge per a l'eliminació de la violència masclista.
Garantia d'una xarxa d'atenció a dones víctimes de violència masclista.
Garantia d'habitatge, de condicions laborals dignes i socials per a les dones que han patit violència masclista.

8. Pla de prevenció de la violència masclista.
Incloure la perspectiva feminista a tots els nivells de l'educació i fer formació específica de violència masclista a totes les persones treballadores dels serveis, dels cossos de seguretat, de l'àmbit jurídic i de l'administració pública.

9. Contra la LGBTIfòbia.
Exigim el compliment i la implementació de la llei, i la inclusió de la perspectiva LGBTI a l'educació.

10. Contra la repressió política i per la llibertat d'expressió i els drets democràtics.
Exigim el dret a l'autodeterminació per a la sobirania de les dones. Exigim la llibertat i la fi de la doble repressió que pateixen les preses i exiliades polítiques, així com la derogació de la llei mordassa.

El feminisme, tombant el règim!

València, 8 de març de 2019

El passat 8 de març es dugué a terme per segona vegada una vaga general feminista, que resultà un èxit rotund: pel que fa a mobilització, amb centenars de milers de dones als carrers dels Països Catalans: autoorganització feminista, amb desenes de comitès de vaga als diferents barris, pobles i ciutats, i visibilització d'un moviment feminista molt potent, amb capacitat de generar consensos socials molt amplis en clau de ruptura feminista.

Però les vagues generals feministes, els 8 de març, com la resta de diades feministes, no són fins en si mateixos: res no acaba després de la gran vaga general que hem viscut. L'actual lluita feminista als Països Catalans té la capacitat de superar la lògica de diades puntuals i esdevenir motor d'una transformació social. I els passos que s'han fet en aquest darrer 8 de març són clars: fugir del feminisme liberal i avançar cap a un feminisme que millori les condicions materials de vida de les dones, un feminisme que posi la vida al centre. En aquest sentit, la proposta desenvolupada per l'Esquerra Independentista, *Feminisme per canviar-ho tot*, ens permet avançar cap a un programa d'unitat popular feminista que posi al centre les dones treballadores: introduint la perspectiva de gènere en l'anàlisi de la nostra societat i fent especial esment als sectors més invisibilitzats, les dones migrades i els col·lectius minoritaris. El feminisme és capaç d'articular un programa de vida digna per a totes les classes populars dels Països Catalans.

Però a banda de la gran mobilització feminista dels darrers anys i de l'aprofundiment en demandes centrals per a les dones treballadores, aquestes dones es troben amenaçades per una conjuntura política reaccionària, on l'extrema dreta se sent forta i personifica en el feminisme l'objectiu dels seus atacs, i les dones treballadores, i especialment les migrants, són les principals víctimes de les seves polítiques. Per aquesta situació i per la popularitat que ha adquirit el feminisme i les seves principals claus simbòliques, els partits sustentadors del règim modulen discursos i imatges per no perdre embranzida davant les massives mobilitzacions de les dones. I el feminisme liberal o corporatiu del *lean in* es basa a assolir aquella igualtat d'oportunitats que és impossible per a la immensa majoria de les dones treballadores i defuig de plantejar canvis estructurals per a l'eliminació de les estructures d'explotació.

Per això hem de tenir cura i no permetre la modulació de les demandes feministes enfront de l'amenaça de la radicalització conservadora del govern de l'estat. El règim del 78 és plenament sustentador del sistema patriarcal que oprimeix, explota i violenta les dones treballadores dels Països Catalans.

«L'actual lluita feminista als Països Catalans té la capacitat de superar la lògica de diades puntuals i esdevenir motor d'una transformació social»

Per això el feminisme ha de ser palanca de transformació del sistema de dalt a baix. Les veritables transformacions no es fan situant un govern, el que sigui menys conservador, sinó des de la mobilització massiva i sostinguda als carrers, amb l'autoorganització de les dones treballadores que exigeixin l'adquisició de nous drets i construint un veritable programa d'Unitat Popular Feminista, que passi de la teoria a la pràctica, que s'erigeixi en sentit comú no només de les dones, sinó del conjunt de les classes populars. El feminisme és la lluita clau per tombar el règim del 78 i dur a terme una ruptura a través de l'autodeterminació dels Països Catalans.

Perquè el feminisme exigeix canviar-ho tot.

ELS DRETS ES GUANYEN LLUITANT

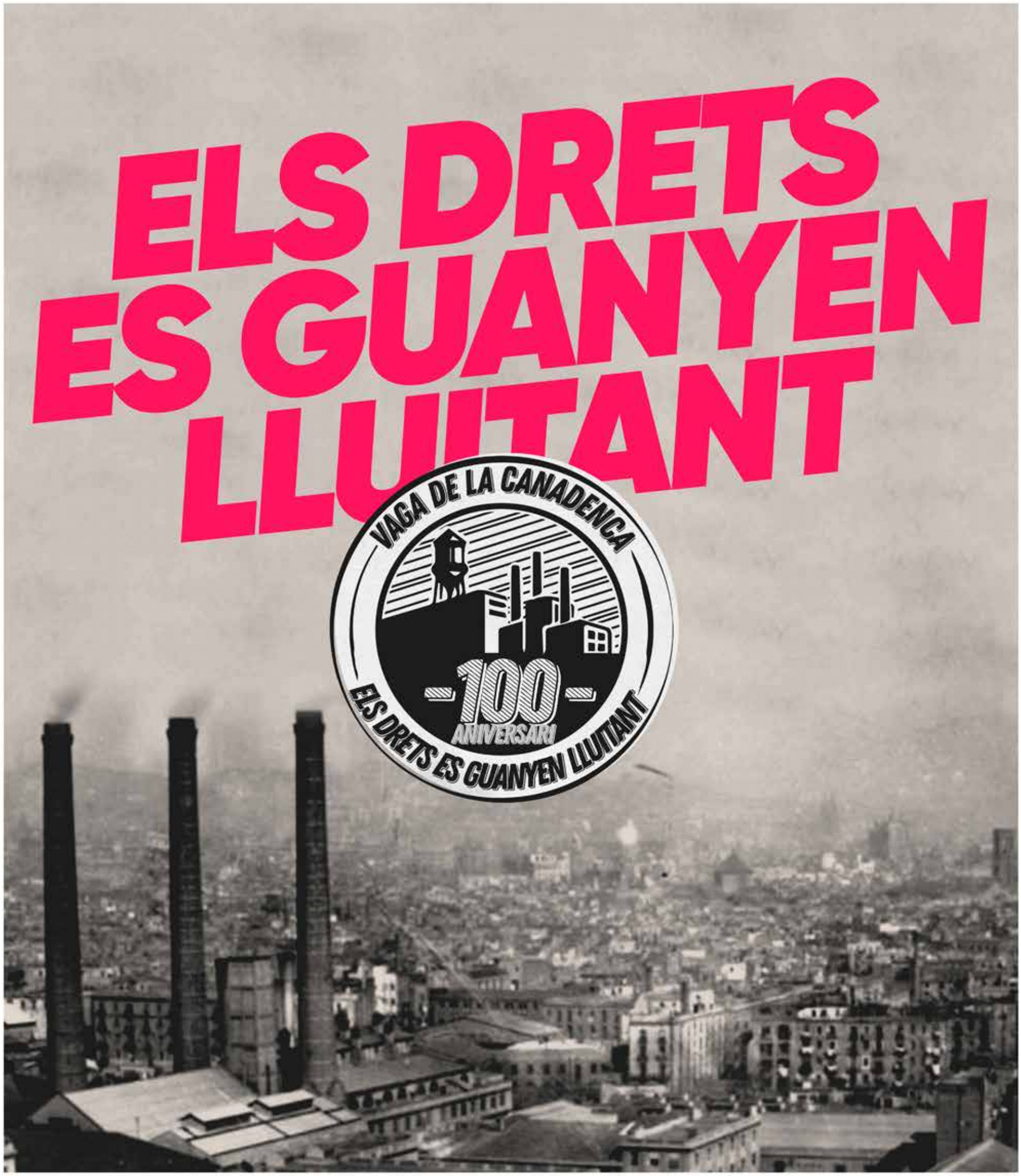

endavant
organització socialista d'alliberament nacional

endavant
organització socialista d'alliberament nacional

endavant.org

@endavant_OSAN